

Tak som sa zamyslel .....

..... prichádza znovu obdobie, v ktorom chceme potešiť svojich najbližších nejakým darčekom. Nehľadiac na to, že je to čím ďalej tým väčšia položka, ktorá zráža mnohé rodinné rozpočty na kolená, mal by to byť darček, ktorý prináša radosť z obdarovania a nie z jeho finančnej hodnoty. Pri troške väčšom záujme a popustení uzdy fantázie, možno by sme mohli načrieť i do inej ako finančnej pokladničky. Do takej, v ktorej darčeky nestoja skoro nič i keď sa na ne pozeráme z finančného či ekonomického hľadiska.

Ak sa však zamyslíme nad tým, že darček venujeme blízkym iba pri príležitosti nejakých sviatkov, nevyznieva to pre mňa veľmi pozitívne. Mnoho z nás by potešil darček práve vo chvíli keď sme zarmútení, keď nás sužujú potiaže a to či už duševné alebo fyzické. Vtedy väčšinou zostávame s problémami sami a ich prekľuterie býva mnohokrát komplikované, náročné a zdĺhavé. Nášmu zdravotnému stavu to neprospieva, ba často vyvoláva ešte jeho zhoršenie.

Každý z nás má svoje chyby - muchy (*mal ich Šlitr, má ich Suchý - tak trochu na odľahčenie*), ale záleží na tom, ako sa ich snažíme eliminovať voči svojmu najbližšiemu okoliu. Niekomu to ide rýchlejšie, druhému pomalšie, niekto sa snaží viac, iný zase menej a sú aj takí, ktorí sa nesnažia vôbec, zotrávajú v presvedčení, že inakší nebudú a ostatní sa im musia prispôbiť a uzrozumieť sa s tým. Pri tom si treba uvedomiť jednu podstatnú vec, že i malé zmeny, ktoré majú prispieť k zlepšeniu, bývajú krásnym darčekom obrovskej hodnoty. Napríklad zbavenia sa zlozvyku fajčenia, pre jednu stranu prináša možnosť zlepšenia vlastného zdravotného stavu a pre druhú stranu, ktorá by sa cítila obdarovaná, poteší možno i to, že tak často nebude musieť právať záclony, alebo iných zase sviežosť dychu a vôňu tela. A takýchto drobností je spústa, len sa treba okolo seba lepšie rozhliaďnúť. U nás chlapov to môže byť prevracanie ponožiek, odkladanie si šatstva a dvíhanie záchodovej dosky a nespočetné iné drobnosti, ktoré v nakopení sa môžu prerásť do veľkých.

Sila darčeka nie je v jeho finančnej hodnote, ale v tom ako sa pripravujeme obdarovávanú osobu prekvapiť, ako na ňu myslíme, ako sa zamýšľame nad tým, ako vysoko si danú osobu ceníme vo vlastnom srdci, čo všetko pre nás dotyčná osoba robí, za čo sme jej vďační. To všetko má základ v čistej láske. Lebo ak pripravujeme darček iba z povinnosti, stráca svoju silu a stáva sa iba vecou, ktorú sme odovzdali, čím sme si splnili svoju „povinnosť“. A to sa samozrejme odzrkadlí i na tvári obdarovaného a darmo sa pýtame na radosť z darčeka, ktorá skončila pri jeho obale. Do vnútra, do duše darčeka sa totiž nedostalo dobro srdca a mysle darcu. Zostal tam chlad povinného obdarovania, aby sám obdarovaný a prípadne okolie „nepovedalo“, že som si nesplnil povinnosť.

Majme to na mysli už vtedy, keď sa zamýšľame nad výberom darčeka, v duchu si predstavme obdarovaného, jeho život, jeho problémy a jeho usmiate tvár, ktorú by sme radi videli i v čase, keď ho budeme obdarovávať. Lebo už i pozitívna myšlienka vytvára dobrý základ pre úspešnosť obdarovania

V dnešnej uponáhľanej dobe má veľkú váhu, ak si dokážeme nájsť chvíľu času porozprávať sa, vypočúť si jeden druhého bez toho, aby sme sa pozerali na hodinky, aby nás vyrušoval mobil, či lákal program v televízii. Všetko toto sa dá zopakovať, ale chvíle strávené spoločným rozprávaním a tým i dokonalejším sa poznávaním, sa už nedajú vrátiť späť. Možno že práve toto nám dnes najviac chýba, čím sa navzájom citovo vzdďaľujeme a odcudzujeme.

Prajem Vám z celého srdca, aby ste si dali jeden z najkrajších darčeka, aby ste si navzájom našli cestu k sebe, nech darček vzájomnej radosti a spokojnosti Vám vydrží i po sviatkoch a dokážete si ho dávať i v dňoch všedných.

Kiežby aspoň pár z Vás tento článok oslovil a vzalo si niekoľko z Vás k srdcu, bol by to pre mňa veľmi pekný darček pod tohtoročný vianočný stromček.

Váš Tono

Prv než sa rozbehnem, musím sa priznať, že som sa ponáhlal na zasadnutie a „papuľa mi klopkala“ ako veľmi som sa tešil na dobrú kávičku, ktorú nám už skoro pravidelne nosí Lydka. Našťastie tomu bolo i tentoraz a tak som sa mohol, za pomoci všetkých prítomných rozbehnúť.

Tentokrát sme začínali trochu smutne, lebo som prítomných informoval, že sme stratili jednu našu členku, lebo **Magduška Elgyüttová zomrela**. Bližšie informácie o príčinách úmrtia predseda nevedel, len mal zmiešaný pocit z informácií od dcéry, ktorá mu túto smutnú správu oznámila, lebo nie som si istý, či zdravotnícky personál má celkom čisté svedomie. Ale aby sme mohli posúdiť spravodlivo celý prípad, museli by sme samozrejme poznať objektívne informácie z oboch strán. Pre nás z toho všetkého vyplynulo, že už viac nám Magduška nepoše žiadne básničky, vtipy alebo myšlienky. V našich myšlienkach však zostane navždy.

Tradične sme prebrali ospravedlnenia tých, ktorí sa nemohli zasadnutia zúčastniť, ale našli si chvíľu času a dali o sebe vedieť. Boli to Andrejkovci, Katka s Jožkom, ktorí spomínajú na Dudince a na dobrú partiu, Dáša s Peťom, Janka a Vierka Herhové, Mojmír s Majkou, ktorý nám na zasadnutie poslali SMS-ku, Sonka a Ingridka, ktorá však nakoniec prišla, čo nás veľmi potešilo. Trochu nás zamrzelo, že bola smutná z klubu v Leviciach. Ono sa to možno časom utrasie, aj keď máme byť úprimní, neradi by sme u ňu prišli, zvykli sme si už na seba a chýbala by nám.

Privítali sme medzi nami manželov Horniakových zo Žikavy, s ktorými sme boli v kontakte zatiaľ iba cez telefón. Trochu sme sa im predstavili a teraz už záleží iba na nich, či sa im bude naša partia páčiť a „zaradia „sa do našich radov a budú spolu s nami hľadať cesty na odpútanie sa od problémov spojených s našim ochorením. Jedna z ciest, ktorá to môžu byť a ktorá prináša i osoh, je zapojiť sa do získavania finančných prostriedkov od fyzických osôb, ktoré môžu poukázať 1 % zo svojej už odvedenej dane pre účely nášho klubu. Schválne som si vybral túto cestu, lebo ďalším bodom zasadnutia bolo prejednanie stavu príprav ohľadne vybavenia potrebných dokladov na získanie oprávnenie o uchádzanie sa samotného 1%.

Naša „vybavovačka“ potvrdení – Renátka, poslala predsedovi na rekondíciu kuriérkou Nad'kou dokumenty na podpis a pečiatkovanie. Predseda mal poslať ostatné potrebné doklady, aj keď on si myslel, že ich až tak veľmi nebudú na tých inštitúciách potrebovať. Preto ich doniesol až na zasadnutie klubu, začo si udelil „dútku“, čím celú vec uzatvoril. S Renátkou sa dohodli, že akonáhle sa jej podarí získať potrebné tlačivá doručí ich predsedovi, aby on mohol s nimi pracovať ďalej. To ďalej znamená nájsť notára, pretože notár ktorý nám spísal notársku zápisnicu v minulom roku, nemá ešte potrebné internetové prepojenie na komoru notárov, aby mohol spísať zápisnicu. Tak trochu s obavou som hľadal iného notára, aby sme stihli termín stanovený zákonom. O výsledku Vás budem informovať na iných stranách, lebo musím písať o ďalšom diani na našom zasadnutí a nebudem čakať, kým túto vec vybavíme.

Predseda informoval prítomných, že avizované 1 % od právnických osôb bude možné uplatniť až za roku 2003.

Do dňa konania zasadnutia klubu sme od zväzu, resp. regionálnych zástupcov nedostali žiadne informácie o výsledkoch zasadnutia Výkonného výboru vo Vrútkach. Predseda poukázal na to, že už roky má klub spojenie cestou internetu, ale správy a informácie z centra túto cestu nevyužívajú, čo je škoda, lebo by sa zabezpečila operatívnosť, rýchlejší prenos správ a v konečnom dôsledku by sa i ušetrilo na poštovnom. V dnešnej dobe sa za informácie draho platí, tak my by sme to mali využiť.

Ďalej sme spoločne zhodnotili obe naše posledné rekondície. Prvú v Sklených Tepliciach, o ktorej som čo to naznačil v minulých klubovinách. Teraz sme sa zhodli, že napriek snahe vedúcej kúpeľno - liečebného domu, vrchnej sestry a ešte pár ľudí, personál sa zmenil viac na obraz kúpeľných miest, s tak trochu chladnejším prístupom ku pacientom. To sme pred pár rokmi nepociťovali. Prestavba celého zariadenia vyznela v neprospech zdravotne postihnutých, pretože napriek mnohým úpravám na odstránenie bariérovosti, zostalo ich tu ešte dosť, ba niektoré nové úpravy ich ešte viac zvýraznili. Už iba taký malý moment, že všade sú prahy, ktoré by v takomto zariadení nemali vôbec čo hľadať. Nechceme si celkom zabuchnúť dvere možnosti poriadania rekondícií i v tomto zariadení, jedno je však isté, že toto zariadenie nie je vhodné pre vozičkárov a ťažko chodiacich.

Druhá rekondícia bola v Dudinciach v druhej dekáde mesiaca november. Veľmi sme sa obávali ako po predošlej rekondícii zareagujú niektorí, ktorí v tomto zariadení ešte neboli a poznali ho iba z rozprávania našich členov. Razom sa tu však vytvorila super partia, ktorá dokázala vo väčšej eliminovať prípadné nedostatky. Bolo to určite i tým, že sme všetci boli na jednom poschodí a chodba vlastne patrila nám. A ostatným, ktorí tam bývali a neboli „naši“ a to či už Slováci alebo Nemci, sme vôbec neprekážali, lebo keď sa stretlo toľko dobrých ľudí, ktorí si chceli toľko toho povedať, bolo to tam ako v úli. A to začínalo už hneď po raňajkách, kedy sme mali „café párty“, kde Lydka varila kávu a čaj, podľa individuálnych požiadaviek. Do spoločnej zásoby mimo nej prispeli Katka s Jožkom, Sonka a iní už ani nemám celkom prehľad. A pri tejto pohode sme operatívne prispôbovali program dňa, hlavne podľa vývoja počasia. *(Možno niekto napíše pár riadkov o dojmach z tejto rekondície a nechcel by som ho ovplyvniť, ale takto to vyznelo po záverečnom večeri.)* Majka s Mojmírom si na nás nachystali malú olympiádu, ktorou sme si mali overiť ešte aké také schopnosti v obratnosti. Sonka s Lackom nám pripravili taký test, že pre väčšinu to bola skôr lotéria a bavili sme sa, kto má akú úspešnosť v odhade správneho výsledku. Nielen preto, že v dobe konania našej rekondície bol sviatok nevidiacich a slabozrakých, ale hlavne preto aby sme sa aj my čiastočne dostali do obrazu a života nevidiacich, pripravili pre

nás jeden večer Katka s Jožkom. Nachystali pre nás nenáročné texty v brailovom písme. No poriadne sme sa pri nich zapotili a vychádzali už z odhadu textu príslovia alebo výroku. A to sme na tie bodky „čumeli“ aj štyria a nevedeli sme sa v nich zorientovať. Jožko nám ešte objasnil niektoré iné momenty zo života nevidiaceho, len stále mu vadilo, či nie sú stiahnuté žalúzia, lebo vraj bolo tam nejaké šero. A takto sme sa bavili i na vlastných nedostatkoch. Predposledný večer sme si vymysleli, že by sme chceli trochu napáchnuť dymom a mohli by sme si opieť špekačky, slaninku a chlebík. Trochu som mal zo všetkého obavy, lebo ani predpoveď nič dobré nesľubovala. Počasie sa však nakoniec tak upravilo, že sme sedeli pri ohni len v košeliach. To nebolo tým, že sme tak veľmi kúrili, ale prechádzala teplá vlna. Nakoniec všetko dobre dopadlo, všetci boli spokojní a pretože nám z toho tepla a po tých špekačkách a slaninke vyschlo v krku, fantasticky nám padla ochota a obsluha s pitím Michala Andrejka. To len dotvorilo celkovú dobrú atmosféru podvečerného posedenia. A že tam bola dobrá atmosféra svedčilo i to, že medzi nás prišli i chodboví susedia. A aby som nezabudol, každý večer i v ten pod kolibou, nás pri speve doprevádzal náš sympatizant Peter zo Štiavnice. Brnkal, brnkal až mu kŕče sťahovali prsty. Ale statočne vydržal a svojim širokým a bohatým repertoárom splnil želania aj tým najnáročnejším. Dúfame, že sa medzi nami cítil dobre a neľutuje stratený čas. Veľkým plusom bol i ten fakt, že nám vedenie hotela vyšlo v ústrety v tom, že nám poskytlo spoločenskú miestnosť, kde v jedno poobedie Jožko s Magduškou zabezpečili prednášku o niektorých pomôckach i pre zdravotne postihnutých. Za to, že sme boli dobrými a aktívnymi poslucháčmi, obdržali sme balíček kávy. Aspoň bude na ďalšie rekondície.

Trochu z atmosféry rekondície v Dudinciach

raňajšie „café párty“

jedna z foriem poobedňajšej siesty

jedna z disciplín olympiádičky

Ešte jedna správa a tou je informácia Miloša o Malých Bieliciach, vraj sa už niečo pohlo. Tak som tam zatelefonoval a prihlásil sa mi nový majiteľ. Informoval ma o tom, že malé bazény sú v prevádzke, funguje i ubytovanie. Na môj dotaz ako je to so stravou, do-

stal som informáciu, že na stravu sa chodí do vedľajšieho novopostaveného penziónu, ktorý stojí na mieste vyhorenej reštaurácie Kalinka. Ak si dobre pamätáte, je to medzi kúpeľmi a krytou plavárňou. Bolo mi prisľúbené, že obdržím i ponukový list s cenníkom. Zatiaľ, podľa momentálneho stavu to aj so vstupom do bazénu vyjde drahšie ako v Dudinciach. Jedno čo ma potešilo, bola skutočnosť, že nový majiteľ nás pozná z rozprávania navrátiťšieho personálu. Musíme pouvažovať a spraviť možno i prieskum terénu, hlavne v tej oblasti, týkajúcej sa ubytovania a stravy. Ostatné nám je dobre známe.

Apropo k onej informácii ohľadne registrácii 1 %. Môžem Vám s radosťou oznámiť, že u pani notárky to prebehlo ako po masle a cesta internetu sa znovu potvrdila. Sme zaregistrovaní a preto Vám posielam už aj aspoň jeden exemplár potrebných dokumentov. Verím, že ak nájdete viacero dobrých duší, nebude Vám ľúto dať si tieto dokumenty rozmnožiť, aby ste tak aj vy celkove prispeli k našej úspešnosti. Ono sa to potom odzrkadlí na možnosti konania hlavne rekondícií. A tí, ktorým by oná suma mala nabúrať rodinný rozpočet, lebo ešte si ani poriadne nevieme predstaviť, čo s nami narobia úpravy novej vlády, prineste potvrdený doklad a preplatíme Vám ho.

Napísal Mojmir :

Majestátna krása a pestré jesenné zafarbenie Štiavnických vrchov prilákali od 23.-27.X. členov nitrianskeho klubu na jesennú rekondíciu. Tentokrát sa nás zišlo viac a privítali sme medzi sebou mnohé nové tváre. Prvý večer bol teda zoznamovací i slávnostný. Vedúci nášho klubu oslavoval životné jubileum, ku ktorému mu ešte raz srdečne blahozeláme. Tonko, oceán zdravia, more šťastia a riekú pohody ti zo srdca prajú všetky „tvoje ovečky“. Všetky dni sa niesli v znamení procedúr, bazénu a tradičných vychádzok. Druhý večer pre nás pripravil Mojmir menšiu skúšku našich pozorovacích schopností a prevetral naše vedomosti. V piatok bola zmena – využili sme hudobnú produkciu a v spoločenskej sále sme pretancovali celý večer. Na sobotňajší večer ušili Majka s Mojmirom na nás pantomímu – ukazovanie rôznych ľudových porekadiel. Nasmiali sme sa na originalite niektorých ukážok. Boli sme perfektní – my ani inakší byť nevieme. Potom nastal čas odchodu a všetci sme posmutneli, no znovu sa však tešíme na ďalšie stretnutia. Mnohí z nás boli v tomto zariadení i pred rekonštrukciou. No naše očakávania i najskromnejšie predstavy však boli dost vzdialené predstavivosti architekta o veľkosti bezbariérovosti ubytovacích zariadení. Tu sa však ukázala obrovská sila a súdržnosť tohto kolektívu, ktorá dokázala, že položiť ho „na kolená“ nie je šanca. Aj preto je veľkou radosťou i vzpruhou byť jeho členom.

(poznámka redakcie „nas nedogoňat!“)

Záverom ešte jedna smutná správa, 26.11.2002 zomrela RNDr. Vincencia Brežná. Bude i nám veľmi chýbať.

Nezabúdame

V mesiaci **d e c e m b e r 2 0 0 2**
o s l á v i a

Meniny :

23.12. **Nad'ka** Pavlovičová
24.12. **Evka** Tulinská
24.12. **Evka** Arpášová
26.12. **Štefan** Pistovič

Narodeniny :

8.12. Marika Kováčová
17.12. Zuzka Andrejková
24.12. Emil Penzeš
26.12. Klárka Suchanová

Gratulujeme a prajeme všetko najlepšie, veľa zdravia, lásky a porozumenia.

Prosím všetkých, na ktorých som prípadne zabudol alebo nedobre uviedol dáta, aby mi odpustili a upozornili ma na nedostatky. Som tiež iba človek a nerád by som bol, aby si niekto myslel, že v tom je úmysel.

Môžete nás kontaktovať i cez internet na klubovej **email – adrese** :
ksmnr@nr.psg.sk

!!! Na koniec si Vás všetkých dovoľujeme pozvať na zasadnutie nášho klubu, ktoré sa uskutoční, dňa **11. decembra 2002 /streda/ o 15. 00 hodine** na **ul. Ľ. Okánika č. 6/A v Nitre – Chrenovej I.**, v zasadačke Klubu dôchodcov a v priestoroch Zväzu telesne postihnutých a vozičkárov.

Zoborské kluboviny zostavuje a vydáva Anton Suchan, predseda Klubu sclerosis multiplex Nitra, ako občasník Klubu SM Nitra. Nepredajné, výhradne pre členov klubu SM Nitra. Text neprešiel jazykovou úpravou. Príspevky zasielajte na adresu predsedu klubu, Anton Suchan, 949 11 Nitra, Novomeského 3/5 resp. cestou internetu, alebo telefonicky na čísla 037/773 22 99 alebo 0904 547 106. Nevýžiadané príspevky nevraciam. Uzávierka čísla 5.12.2002.

Veselé vianoce a šťastný nový rok, Vám praje Tono Suchan

Nech láska a pohoda sprevádzajú Vaše kroky aj počas krásnych zimných sviatkov, no i počas celého nového roku 2003.

So stabilizovaným zdravím, nech ste potešením pre Vaše najbližšie okolie.

Nech Vám zostane dostatok síl podeliť sa so svojim dobrom i s tými ľuďmi, pre ktorých momentálne nie ste v priazni. Ved' niekto raz začať musí a s dobrom sa rodí ďalšie dobro.

To všetko a ešte mnoho šťastia Vám z úprimného srdca praje

**Tono Suchan s rodinou
a členovia Klubu sclerosis multiplex Nitra**